

Broj: 05-37-309/17
Sarajevo, 15.03.2017.godine

**DOM NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika**

**DELEGAT DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
G-din Edin Forto**

**VLADA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika**

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
SARAJEVO

Primljeno:	17 -03- 2017		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/2-	02 -	4 /17	

PREDMET: Odgovor na delegatsko pitanje – dostavlja se

Veza: Akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/2-02-4/17 od 16.01.2017.godine zaprimljen 17.02.2017.godine

Poštovana/i,

Federalno ministarstvo zdravstva zaprimilo je akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/2-02-4/17 od 16.01.2017.godine kojim se proslijeđuje delegatsko pitanje delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine g-dina Edina Forte postavljeno na 16. redovitoj sjednici održanoj 12.01.2017.godine.

Kako se radi o pitanju iz oblasti zdravstva, u privitku dostavljamo odgovor Federalnog ministarstva zdravstva.

S poštovanjem,

MINISTAR

Doc. dr Vjekoslav Mandić

*Privitak:
- kao u tekstu*

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF HEALTH

O D G O V O R
NA DELEGATSKO PITANJE EDINA FORTE
IZASLANIKA U DOMU NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, ožujak 2017. godine

Edin Forto, izaslanik u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, održanoj 12.01.2017. godine, postavio je izaslaničko pitanje koje glasi:

„Imam jedno pitanje za Ministarstvo zdravstva. Pitanje se odnosi na činjenicu da svake kalendarske godine u ovo doba godine imamo situaciju u kojoj jednoj manjoj populaciji koja je životno ugrožena i opterećena najtežim bolestima karcinoma imaju problem sa nedostatkom lijekova za koji je odgovorno direktno Federalni zavod zdravstvenog osiguranja koji je u nadležnosti ovog Ministarstva.

Tražim od Ministarstva da sprovede istragu i da imenom i prezimenom imenuje one koji su odgovorni za ovo što se dešava iz godine u godinu, a to je da ljudi sa najtežim oboljenjima koji idu na svoju redovnu terapiju dolaze u institucije zdravstva gdje im kažu da nema lijekova. Zvanično objašnjenje iz Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja je vrlo smušeno i nejasno, ono što je nama očigledno ja da procedure nisu izvršene na vrijeme i svake godine u ovo doba imamo zastoj čime direktno ugrožavamo živote onima kojima je ovakva terapija direktno ustvari dovodi njihov život u pitanje.“

I

Na postavljeno izaslaničko pitanje Federalno ministarstvo zdravstva, u suradnji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, daje sljedeći

O D G O V O R

Sukladno članku 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), točki IX Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/09), kao i Odluci o utvrđivanju prioritetnih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koje će se pružati osiguranim osobama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08) iz sredstava federalnog fonda solidarnosti koja se vode kod Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH (u dalnjem tekstu: Zavod), među ostalim, financira se i nabava lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, iz sredstava federalnog fonda solidarnosti financira se nabava, među ostalim, citostatika i citostatika sa posebnim režimom propisivanja utvrđenih Odlukom o Listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, („Službene novine Federacije, br.89/13, 74/14 , 91/14 i 24/16 - u daljem tekstu: Odluka o listi lijekova). Dakle, lijekovi koji, sukladno odredbama Odluke o Listi lijekova, pripadaju listi lijekova fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, koji se financiraju sredstvima navedenog fonda i koji se nabavljaju od strane Zavoda kao Ugovornog organa, putem javnih nabavi su, među ostalim, i citostatici, te citostatiki sa posebnim režimom propisivanja.

Sukladno navedenom Zavod je, kao Ugovorni organ, između ostalih postupaka javnih nabava vodio, odnosno vodi i postupke javnih nabava lijekova, pa i javne nabave citostatika, i to sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/14 - u dalnjem tekstu: Zakon o javnim nabavama) te odredbama podzakonskih akata donesenih temeljem ovog zakona, odredbama Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, odredbama Odluke o Listi lijekova, odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Zakona o lijekovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 109/12), Zakona o

ljekarničkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), te odredbama podzakonskih akata donesenih na temelju ovih zakona.

Prije svega, treba napomenuti da su lijekovi i medicinska sredstva specifična vrsta roba koja je precizirana nizom zakonskih i podzakonskih akata na razini BiH, entiteta i Distrikta Brčko i isti moraju ispunjavati propisane uvjete glede sastava utvrđenog deklaracijom, kvaliteta, pakiranja i sl. u svrhu osiguranja zaštite zdravlja pacijenata. Također, napominjemo da je, u odnosu na druge robe koje se nabavljaju javnim nabavama, nabava lijekova i medicinskih sredstava vrlo specifična glede uvjeta i zahtjeva traženih tenderskom dokumentacijom.

Dakle, sama procedura nabave lijekova i medicinskih sredstava kroz postupke javnih nabava, kao i problemi u samom izvođenju već zaključenih ugovora, a nakon provedenih javnih nabava, veoma usložnjava i otežava blagovremenost, odnosno kontinuiranost snabdijevanja istim.

Naime, i pored toga što Zavod blagovremeno provede postupke javnih nabava, pa i javne nabave lijekova, i temeljem toga na vrijeme zaključi ugovor/e u tijeku izvršenja istih dešavaju se određeni problemi u isporuci prema traženim uvjetima ugovora (prestanak proizvodnje lijeka, nezainteresiranost dobavljača i proizvođača zbog malih količina - malo tržište, zastoji u isporuci, nemogućnost pribavljanja potrebnih dozvola za uvoz, nedostajanje nalaza o kontroli kvaliteta prve i svake serije uvezene lijeke koje su obvezni osigurati proizvođači i ugovorni dobavljač, neblagovremene aktivnosti ugovornih veledrogerija/dobavljača na procedurama uvoza lijekova i medicinskih sredstava i kašnjenje u predaji uzorka za kontrolu kvaliteta i dr.), a na koje Zavod nema direktnog utjecaja, obzirom da se sukladno članku 79. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima kontrola kvaliteta liječnika obavlja od strane Kontrolnog laboratorija Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH.

Jedini instrument je samo primjena ugovorenih odredbi i jednostrano raskidanje ugovora, te pokretanje novog postupka javne nabave, što zahtijeva određeno-propisano vrijeme.

U svezi nezainteresiranosti dobavljača i proizvođača zbog malih količina i malog tržišta, također napominjemo da problem deficitarnosti uzrokuje činjenica da se gotovo svi lijekovi iz grupe citostatika uvoze od proizvođača iz Europske unije, Kanade, Japana i SAD, te da se radi o multinacionalnim kompanijama za koje je tržište BiH isuviše malo, da bi bilo prioritet u proizvodnim planovima. Samim tim, priprema serija lijeka za tržište BiH navedenim proizvodima nije prioritet, a navedeno stvara probleme ugovornim veledrogerijama/dobavljačima u proceduri uvoza. Veoma je čest slučaj da se pojedini proizvođači povuku sa tržišta BiH (nekada i u vrijeme važnosti ugovora zaključenog poslije provedenih javnih nabava) pri čemu i lijekovi koje proizvode gube status registriranog lijeka i time je otežana njihova nabava. Kako je godišnja potrošnja lijekova i medicinskih sredstava relativno manja, kao i vrijednost nabave istih, to dovodi do male zainteresiranosti dobavljača za nabavu navedenih lijekova: to ima za posljedicu da za pojedine od lijekova, kao i pojedine citostatike, na otvorenim postupcima javne nabave, ne bude dostavljenih ponuda, što je izvan kompetencija Zavoda kao Ugovornog organa.

Pored toga, posebno ističemo da jedan broj lijekova, odnosno citostatika nije registriran u BiH, što dovodi do dodatnih problema, odnosno usložnjavanja procedure za nabavu istih i pribavljanja potrebnih odobrenja, za nabavu putem interventnog uvoza, u skladu sa odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima.

Dešava se da, iako su lijekovi uvezeni u BiH, sukladno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima, za iste je obvezna kontrola kvaliteta svake serije uvezene liječnika, koja za prvu seriju traje i do 15-20 dana, tako da je u tom razdoblju moguća pojava deficitarnosti liječnika, jer se sukladno propisima niti jedan liječnik ne smije staviti u promet bez nalaza o kvaliteti liječnika, odnosno provedenoj kontroli serije.

U slučajevima kada se u tijeku izvršenja ugovora zaključenih na temelju provedenih javnih nabava dešavaju određeni problemi u isporuci prema traženim uvjetima ugovora iako su se izabrani/ugovorni ponudioci obvezali, između ostalog i na kontinuiranu isporuku ugovorenih lijekova, pored instrumenta primjene ugovorenih odredbi i jednostranog raskidanje ugovora, kako smo i ranije naveli, potrebno je pokrenuti novi postupak javne nabave, što zahtjeva određeno-propisano vrijeme, a do okončanja novog otvorenog postupka jedini način osiguranja kontinuiranog snabdijevanja pacijenata lijekovima, a da ne bi došli u pitanje životi i zdravlje ovih pacijenata, je vođenje pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavi iz dokazivih razloga krajnje hitnosti, a što također zahtjeva određeno vrijeme.

Problem predstavlja i financijsko poslovanje Zavoda s obzirom da ograničena sredstava u fondu solidarnosti iz kojeg se i financira nabava pomenutih lijekova što onemogućava stvaranje optimalnih zaliha u zdravstvenim ustanovama u kojima se koriste ovi lijekovi, za jedno dugo razdoblje. Poseban problem predstavlja razdoblje u drugoj polovini prosinca i početak siječnja kada se praktično prekida prometovanje lijekova u zemljama podrijetla ovih lijekova. Zavod sukladno raspoloživim sredstvima nastoji uvijek osigurati jednomjesečne zalihe u svim zdravstvenim ustanovama gdje se lijekovi koriste. Osiguranje zaliha lijekova je precizirano i u tenderskim dokumentacijama, te ugovornim odredbama po kojima se ponudioci odnosno veleprometnici lijekova moraju obvezati da će u tijeku trajanja ugovora u svakom trenutku raspolagati sa zalihama medicinskih sredstava u količini potrebnoj za jedan mjesec u odnosu na ugovorene količine.

Mora se napomenuti i to da je tržište lijekovima, inače iznimno složen i dinamičan proces, a posebno u BiH okruženju tako da je određena deficitarnost lijekova, odnosno navedeni problemi, prisutni u zdravstvenim ustanovama, ne samo za lijekove koji se financiraju iz sredstava Fonda solidarnost pa i za citostatike, nego i za lijekove i medicinska sredstava, koji se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja (esencijalna lista), odnosno za lijekove koje nabavljaju drugi ugovorni organi, odnosno zdravstvene ustanove u Federaciji BiH i kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja.

Dakle, i pored toga, kao što smo i ranije naveli i detaljno obrazložili, kada Zavod blagovremeno provede postupke javnih nabava, pa i javne nabave lijekova, uključujući i citostatike, u određenim slučajevima, za pojedine LOT-ove, odnosno lijekove, ne bude dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku iii nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva, a u pojedinim slučajevima i kada se na osnovu provedenog postupka javne nabave na vrijeme zaključi/e ugovor/e u tijeku izvršenja istih, kod lijekova, pa i citostatika kao specifične vrste roba, dešavaju se određeni problemi u isporuci prema traženim uvjetima ugovora, a što je ranije detaljno obrazloženo.

Cijeneći prednje, evidentno je da se radi o razlozima, gore detaljno navedenim i obrazloženim, na koje ovaj Zavod objektivno ne može utjecati.

II

U svezi posljednjeg problema u osiguranju kontinuiranog snabdijevanja zdravstvenih ustanova citostaticima ističemo da se trenutno na Listi lijekova fonda solidarnosti iz Odluke o Listi lijekova nalazi 116 lijekova u različitim oblicima i jačinama, među kojima se nalazi i 66 citostatika sa preko 157 različitih oblika i jačina. U sklopu redovitih aktivnosti usmјerenih na kontrolu utroška i racionalnog korištenja sredstava federalnog fonda solidarnosti, Zavod, među ostalim, kontinuirano prati i snabdjevenost zdravstvenih ustanova lijekovima koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, uključujući i citostatike.

Činjenica je da se Zavod susreće s problemima u osiguranju kontinuiranog snabdijevanja ovom skupinom lijekova, a koji su najvećim dijelom izvan utjecaja Zavoda.

U svezi konkretne deficitarnosti napominjemo da su se od ranije navedenih, 157 oblika i jačina, u ovom slučaju, pojavili problemi u kontinuiranom snabdijevanju sljedećih citostatika i to: carboplatin, cisplatin, vinkristin i tioguanin. O uzrocima i načinu rješavanja ovog problema, po pojedinim citostaticima, napominjemo slijedeće:

- INN carboplatin 50mg i 150mg

Deficitarnost ovog lijeka je nastala iz razloga koji je izvan kontrole ovog Zavoda, odnosno zbog defekture aktivne supstance za isti na globalnom tržištu (problem u proizvodnji).

Na zvaničnoj web stranici Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH utvrđeno je da se lijek INN carboplatin inf. jačine 50 i 100 mg, nalazi na Spisku lijekova koji imaju dozvolu za promet u BiH, i to od tri proizvođača. Na upit upućen od strane Zavoda, navedenim proizvođačima, odnosno nositeljima dozvole za stavljanje lijeka u promet u BiH, o mogućnosti isporuke registriranog lijeka carboplatin, isti su se izjasnili da trenutno nisu u mogućnosti kontinuirano isporučivati navedeni lijek zbog problema u proizvodnji.

U prethodno provedena dva otvorena postupka javne nabave za ovaj lijek nije zaključen ugovor za nabavu ovog lijeka, iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku u jednom postupku i obzirom da je drugi postupak okončan poništenjem, odnosno ugovor nije dodijeljen, jer je izabrani najuspješniji ponuđač koji je bio jedini ponuđač koji je dostavio ponudu za ovaj LOT u predmetnom otvorenom postupku, pismenim putem odbio potpisivanje dostavljenog ugovora, uz obrazloženje da ne može osigurati isporuku navedenog lijeka, zbog defekture aktivne supstance za isti.

Zavod je, odmah, u cilju osiguranja kontinuiranog snabdijevanja pacijenata ovim lijekom, u siječnju mjesecu 2017. godine, sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, proveo pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o nabavi iz razloga krajne hitnosti (interventni uvoz), te je omogućeno snabdijevanje ovim lijekom u veoma kratkom roku.

Količine lijeka INN carboplatin inf 50 i 150 mg, koje su nabavljene putem pregovaračkog postupka, odgovaraju potrebama pacijenata za razdoblje do okončanja novog otvorenog postupka za nabavu registriranog lijeka INN carboplatin inf 50mg i 150 mg.

- INN cisplatin 10mg i 50 mg:

Za lijek INN cisplatin 10mg i 50 mg je bilo određenih defektura u isporukama jačine 50 mg, te su iste premoštene/nadomještene povećanim isporukama količina lijeka jačine 10 mg.

- INN vinkristin inf/inj. 1mg:

Ranije defekture u isporuci od strane najuspješnijeg/ugovornog ponuđača su otklonjene, te je osigurana isporuka ovog lijeka.

Ovdje vrijedi napomenuti da je vrijednost nabave ovog lijeka na godišnjem nivou za naše tržište mala i u prethodnoj godini je iznosila 26.693,37 KM, te da na njegovu deficitarnost uveliko utječe činjenica da se ovi lijekovi uvoze od proizvođača iz Europske unije, Kanade, Japana i SAD, dakle, radi se o multinacionalnim kompanijama za koje je tržište BiH isuviše malo da bi bilo prioritet u proizvodnim planovima.

- INN tioguanin tbl. 40mg

U prethodno provedenom otvorenom postupku javne nabave za LOT koji se odnosi na lijek INN tioguanin tbl. 40mg Zavodu nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku.

Vrijednost nabave ovog lijeka na godišnjoj razini za tržište je mala i u prethodnoj godini je iznosila 1.187,40 KM.

U slučaju potrebe navedeni lijek, će se refundirati, obzirom da je u pitanju neregistrirani lijek i da ponuđač sa kojim je do sada bio zaključen ugovor, nije u mogućnosti isporučivati navedeni lijek.

Ovdje također treba napomenuti da je za neke lijekove, koji imaju više jačina za određeni oblik lijeka, u slučaju defekture za neku od jačina ista nadomještena, odnosno otklonjena povećanom isporukom dostupnih jačina (kao što je npr. bio slučaj za lijek INN leuprorelin inj. 3,75; 7,5; 22,5 i 45 - osigurana isporuka ovog lijeka povećanom isporukom jačina lijeka od 3,75mg i 11,25 mg kako bi se nadomjestile trenutno deficitarne jačine od 7,5mg; 22,5mg i 45mg).

III

O specifičnosti, složenosti i osjetljivosti samog postupka javne nabave lijekova, pa i javne nabave citostatika, osim specifičnosti samog predmeta nabave o kojem je ranije detaljnije rečeno, treba napomenuti i slijedeće:

Prije svega, treba istaći veoma široki pravni okvir koji definira ovu materiju, odnosno obveze koje proizilaze iz tih propisa, a sve u svrhu osiguranja zaštite zdravlja pacijenata. Pravni okvir, odnosno relevantno zakonodavstvo se odnosi na međunarodne propise, kao i niz zakonskih i podzakonskih akata kako na nivou BiH, entiteta i Distrikta Brčko.

Dakle, sa jedne strane postoje obveze vezano za međunarodne propise, na koje se pozivaju ne samo pacijenti, nego i mnogobrojna udruženja pacijenata (npr. Udruženja pacijenata na dijaliznom tretmanu, Udruženja žena oboljelih od raka dojke kao Savez žena oboljelih od raka dojke - „ISKRA”, Udruženja žena oboljelih i liječenih od tumora dojke - „DONA” , Udruženja građana oboljelih od karcinoma dojke i drugih malignih oboljenja - „NADA” , UDRUŽENJA OBOLJELIH OD MALIGNIH OBOLJENJA - „BRČANSKO SRCE”, UDRUŽENJA ŽENA OBOLJELIH OD RAKA DOJKE - „NARCIS) te i nadležne institucije, kao Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Helsinski komitet za ljudska prava u Bosni i Hercegovini, sredstva javnog informiranja i dr., a s druge strane postoje obveze prema odredbama Zakona o javnim nabavama i podzakonskim aktima donesenim na osnovu istog, kao i postojanje razloga, gore detaljno navedenih i obrazloženih, na koje Zavod objektivno ne može utjecati. Ispunjavanje obveza kako po jednim tako i po drugim propisima, sve da bi se osigurala zdravstvena zaštita pacijenata u kontinuitetu, uz postojanje gore navedenih razloga, je veoma zahtjevna i složena.

Medutim, i pored navedene složenosti problema, Zavod poduzima i poduzimat će sve potrebne radnje da se osigura kontinuirano snabdijevanja pacijenata lijekovima koji se finaciraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti pa i citostaticima.

U tom cilju ovaj Zavod je, između ostalog:

- Inicirao izmjene kako „starog“ tako i „novog“ Zakona o javnim nabavama;
- Sudjelovao u javnim raspravama povodom nacrta i prijedloga Zakona o javnim nabavama, te isticao primjedbe na predložene tekstove istog kao i dostavljao svoje prijedloge. Tražio od Agencije za javne nabave mišljenje i inicirao izmjene Zakona o javnim nabavama u svezi „uvjeta odnosno mogućnosti primjene u javnim nabavama instituta pregovaračkog

- postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci iz razloga kranje hitnosti, kao i instituta „autorizacije/garancije proizvođača“;
- Dostavio Agenciji za javne nabave na nadležno postupanje incijative za izmjenu Zakona o javnim nabavama i to: akt Saveza žena oboljelih od raka dojke - „ISKRA“ broj: 08/15 od 13.02.2015.godine; akt Udruženja žena oboljelih i liječenih od tumora dojke - „DONA“ broj: 2-2015 od 16.02.2015. godine; akt Udruženja oboljelih od karcinoma dojke i drugih malignih oboljenja - „NADA“, zaprimljen dana 20.02.2015.godine; akt UDRUŽENJA OBOLJELIH OD MALIGNIH OBOLJENJA -„BROČANSKO SRCE“ — od 19.02.2015. godine i akt UDRUŽENJA ŽENA OBOLJELIH OD RAKA DOJKE - „NARCIS“ — broj: 6/15 od 15.02.2015. godine;
  - Inicirao kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH izmjene Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima vezano za kontrole svake serije lijekova;
  - Tražio mišljenja od Agencije za lijekove i medicinska sredstava BiH u svezi uvjeta za prometovanje lijekova u BiH;
  - Kontinuirano surađivao sa Agencijom za lijekove i medicinska sredstva BiH s kojom je postignut dogovor da se prilikom kontrole kvaliteta lijekova prioritet da kontroli kvaliteta za lijekove iz skupine citostatika;
  - Tražio mišljenje od Agencije za javne nabave i postupao po rješenjima i zauzetim stavovima Ureda za razmatranje žalbi;
  - Održao Tematsku raspravu pod nazivom „Provođenje javnih nabavi u oblasti zdravstva“, na kojem su sudjelovali ugovorni organi iz područja zdravstva koji se bave javnim nabavama lijekova, medicinskih sredstava i zdravstvenih usluga kao i predstavnici Agencije za javne nabave, Ureda za reviziju institucija Proračuna FBiH, te Ureda za razmatranje žalbi;
  - Blagovremeno provodio, odnosno provodi otvorene postupke javnih nabavi sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama i drugim pozitivnim propisima, te u tenderskim dokumentacijama osigurao da se nabave lijekovi i medicinska sredstva propisanog kvaliteta, kao i precizirao druge elemente ugovora (kao npr: rok isporuke, mjesto isporuke, osiguranje zaliha lijekova, jemstvo za uredno izvršenje ugovora), a sve u cilju osiguranju kontinuiranog snabdijevanja pacijenata lijekovima, te naravno i citostaticima;
  - Provodio, sukladno mišljenju Agencije za javne nabave, okvirne sporazume. Okvirni sporazumi su provodeni u slučajevima kada je to moguće (npr. kod lijekova citostatika koji imaju najmanje tri generičke paralele — radi manje mogućnosti pojave novih generičkih paralela koje su znatno jeftinije) i s obzirom na godišnja izdvajanja sredstava za te lijekove);
  - Iznimno, Zavod je vodio pregovaračke postupke bez objave obavještenja o nabavi kada postoje uvjeti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (zbog dokazivih razloga krajne hitnosti i iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava);
  - Iznimno, radi osiguranja kontinuirane nabave lijekova/citostatika, da ne bi bili ugroženi životi i zdravlje pacijenata, za citostatike koji imaju registrirane generičke paralele, Zavod je davao ugovornim veledrogerijama/dobavljačima suglasnost za privremenu isporuku lijeka drugog proizvođača, pod istim ugovornim uvjetima;
  - Nakon zaključenja ugovora poslije provedenog postupka javnih nabavi u stalnom je kontaktu sa zdravstvenim ustanovama i dobavljačima sa kojima

- su ugovorene isporuke za lijekove i medicinska sredstva, kako bi se utvrdili i prevazišli, u slučaju kašnjenja, razlozi za kašnjenje u isporuci i dr.;
- Kao krajnje rješenje Zavod sukladno Odluci Upravnog vijeća Zavoda vrši i refundiranje troškova pacijentima za nabavljenе lijekove/citostatike sa Liste lijekova u vrijeme deficitarnosti, prilikom čega se vrši povrat sredstava u punom iznosu po kojem je lijek nabavljen.

Iz navedenog proizlazi da Zavod poduzima sve, sukladno pozitivnim propisima, da se osigura kontinuirano snabdijevanje pacijenata lijekovima koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, te i snabdjevanje citostaticima.

Naravno da je i za Zavod apsolutno neprihvatljiva deficitarnost lijekova i moguće nesagledive posljedice koje zbog toga najviše trpe pacijenti, kao i problemi sa kojima se zbog toga susreću zdravstveni djelatnici u zdravstvenim ustanovama u kojima se koriste ovi lijekovi.

U svezi s tim, Zavod u potpunosti razumije probleme nestašica citostatika, s kojim se suočavaju pacijenti i liječnici na odjelima, osobito jer se radi o teškim oboljenjima. Zavod je maksimalno posvećen da, u suradnji, prvenstveno sa liječnicima iz zdravstvenih ustanova i dobavljačima, te i ostalim subjektima od kojih ovisi blagovremena i kontinuirana nabava citostatika, poduzme sve kako bi se ovi problemi otklonili u što kraćem roku i sa što manjim posljedicama.

Stoga će Zavod u narednom radzoblju u suradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva poduzimati kontinuirane mjere s ciljem osiguranja potrebne citološke terapije osiguranicima s cijelog područja Federacije BiH.